

Andrzej Małkiewicz

13 marca 2023

Świat wielobiegunowy

Po roku od inwazji Rosji think tank Europejska Rada Spraw Zagranicznych (ECFR) opublikował wyniki badania opinii publicznej w kilku kluczowych państwach świata.

Dokument „Zjednoczony Zachód, oddzielony od reszty: Globalna opinia publiczna rok po rozpoczęciu wojny Rosji z Ukrainą” wskazuje na głębokie różnice między ocenami wojny w Ukrainie i działań zaangażowanych w nią stron pomiędzy społeczeństwami Zachodu i niezachodnich mocarstw regionalnych – Turcji, Indii i Chin.

Europejczycy i Amerykanie w większości popierają pomoc Ukrainie – tak, by wygrała ona wojnę i odzyskała terytoria obecnie okupowane. Rosnąca niechęć Europejczyków wobec Rosji znajduje odzwierciedlenie w ich preferencji, aby nie kupować rosyjskich paliw kopalnych, nawet jeśli powoduje to problemy z dostawami energii. Jest to pogląd dominujący w każdym z dziewięciu badanych krajów UE, przy czym popiera go średnio 55 proc. obywateli UE. Natomiast tylko 24 proc. opowiada się za zabezpieczeniem niezakłóconych dostaw energii poprzez dalsze zakupy od Rosji.

Dla społeczeństw niezachodnich najważniejsze jest rychłe zakończenie konfliktu – nawet za cenę znaczących ustępstw terytorialnych ze strony Kijowa. Idee obrony wolności ich nie przekonują.

Wyniki nowego międzynarodowego globalnego sondażu wskazują, że rok po rozpoczęciu wojny Rosji z Ukrainą obywatele Chin, Indii i Turcji wolą szybkie zakończenie wojny, nawet jeśli Ukraina miałaby utracić część terytorium.

Ludzie w tych krajach również uważają pojawienie się wielobiegunowego porządku świata za bardziej prawdopodobne niż układ dwubiegunowy. A politycy każdego z tych państw liczą, że w nowym, wielobiegunowym świecie ich państwo stanie się jednym z decydujących graczy. Autorzy tego nie napisali, ale dla mnie nasuwa się refleksja, że Rosja traktowana jest jako narzędzie, ma dla państw aspirujących do stania się mocarstwami „wyciągnąć kasztany z ognia”, a potem się zobaczy. Jest to myślenie bardzo krótkowzroczne.

(Timothy Garton Ash, Ivan Krastev, Mark Leonard, *United West, divided from the rest: Global public opinion one year into Russia's war on Ukraine*,

<https://ecfr.eu/publication/united-west-divided-from-the-rest-global-public-opinion-one-year-into-russias-war-on-ukraine> - dostęp 13 marca 2023 r.).